

Familiestyrelsen
Stormgade 2-6
1470 København K
Att.: Louise Pedersen

Dato: 11-12-2006

Vor ref.: 32/20026

Sagsbehandler: LDG/-
PØS

BUPL's svar på høring over udkast til forslag om dagtilbudslov

BUPL takker for modtagelse af udkast til forslag til lov om dagtilbud, der ifølge høringsbrevet forventes fremsat for Folketinget i januar 2007, og forventes at træde i kraft d. 1. juni 2007.

BUPL hilser det først og fremmest velkomment, at man nu indfører en selvstændig lov for området, og dermed anerkender de pædagogiske tilbuds selvstændige funktion, værdi og betydning i vores samfund. Netop på baggrund af den vigtige betydning, de pædagogiske tilbud har for børns dannelse, læring, socialisering og omsorg mener BUPL, at loven skal indeholde en almen *rettighed* for alle børn til en institution af høj pædagogisk kvalitet. Dette er desværre ikke tilfældet med det forslag til dagtilbudslov, der er sendt i høring.

BUPL finder det dog positivt, at man med loven har ønsket at skabe kvalitetsforbedringer i tilbuddenes indhold. BUPL savner dog i selve lovforslaget det mere generelle kvalitetsmæssige løft i form af en væsentlig forbedring af rammer og vilkår for løsning af den pædagogiske opgave i institutionerne – det helt afgørende for at kvaliteten i tilbuddene kan øges. Loven synes snarere i sine nyskabelser at lægge vægt på ydelserne til forældrene f.eks. i form af indarbejdelse af hensynet til fleksibilitet for familierne i lovens formål samt øgede muligheder for frit valg. Det øgede fokus på frit valg synes i øvrigt at skabe et paradoks i loven. Således vægtes kommunal helhedstænkning i form af strategier for social integration, helhed, overgange og rød tråd højt, mens der samtidig gives flere muligheder for forældrene til at vælge disse tilbud fra til fordel for private løsninger.

BUPL's ønsker til den nye lov samt overordnede bemærkninger til det forlag, der er sendt i høring kan sammenfattes som følger:

- BUPL ønsker, at loven skal give alle børn en *rettighed* til en plads i en institution af høj kvalitet

- I forslagens formålsbestemmelse er der angivet fire sideordnede formål. BUPL ønsker formålsbestemmelsen ændret således at det fremgår, at hovedformålet med loven er det pædagogiske formål
- Lovforslaget lægger op til øget brugerinformation. I den forbindelse finder BUPL det vigtigt, at definitionen af kvalitet sker ud fra et pædagogisk perspektiv. Kvalitet formes i dialog med forældrene og er meget mere end i summen af forældrenes individuelle ønsker
- Lovforslaget tildeler lederen det samlede ansvar for det daglige pædagogiske og administrative arbejde. Såfremt der i lovforslaget sikres en fortsat høj grad af forældreindflydelse, finder BUPL, at det nye "snit" mellem bestyrelses og lederkompetencer er fornuftigt
- BUPL mener, at det nu entydige placerede pædagogiske ansvar hos lederne forudsætter, at der i loven indføres krav om, at lederne af institutionerne skal have en pædagoguddannelse
- Forslaget giver som noget nyt mulighed for at kombinere en dagtilbudsplads med tilskud til privat pasning. BUPL mener, at daginstitutionernes åbningstider i stedet bør indrettes, så forældrenes behov for pasning af børnene tilgodeses
- Lovforslaget indeholder et selvstændigt afsnit om private pasningstilbud. BUPL ønsker dette afsnit fjernet fra loven. Afsnittet kan evt. flyttes til serviceloven
- Lovforslaget omfatter ikke de særlige dag- og klubtilbud. BUPL foreslår at dette ændres, således at bestemmelserne herom i serviceloven flyttes til dagtilbudsloven
- BUPL finder det naturligt og hensigtsmæssigt, at man indretter reglerne vedrørende Skolefritidsordninger i overensstemmelse med reglerne i lovforslaget om fritidshjem
- Reglerne om klubdrift findes i fire forskellige love. BUPL finder, at reglerne om klubdrift i folkeskole-, ungdomsskole- og folkeoplysningsloven bør revideres, så klubber efter disse regelgrundlag også skal overholde de krav, der findes i lovforslaget til dagtilbudsloven
- BUPL ønsker, at der med dagtilbudsloven nedsættes et rådgivende organ på dagtilbudsområdet.
- BUPL ønsker, at der i dagtilbudsloven indføres retningslinier for personlig magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsesretten

Dette er BUPL's overordnede bemærkninger. I det følgende redegøres for BUPL's mere uddybende og specifikke bemærkninger til lovforslaget og ønsker til loven. Redegørelsen, der først indeholder nogle samlede kommentarer til forslaget, er struktureret sådan, at lovens generelle bestemmelser, bestemmelserne om dagtilbud, bestemmelserne om fritidstilbud og bestemmelserne om klubtilbud behandles i hvert sit afsnit. Desuden findes der til sidst et afsnit med BUPL's ønsker til konkrete fornyelser ud over, hvad der fremgår af lovforslaget. Hvor der er konkrete forslag til ændringer, er disse understreget.

1. BUPL's kommentarer til indholdet i udkastet til lovforslag og ændringsforslag

Med loven indføres en ny definition af dagtilbudsbegrebet, der alene omfatter tilbuddene til børn fra 0 år til skolealderen, mens tilbuddene til børn i skolealderen i stedet nu benævnes fritidshjem. Loven er dog ikke konsekvent i sin begrebsanvendelse, da den jo overordnet hedder Dagtilbudsloven, men netop går væk fra dette begreb som et samlebegreb også for tilbud til børn i skolealderen.

Loven indeholder et selvstændigt afsnit om private pasningsordninger, der samler bestemmelserne om tilskud til privat pasning, tilskud til pasning af egne børn mv. BUPL finder, at det er ulogisk at placere dette afsnit, der alene har karakter af servicetilbud til forældrene, i en dagtilbudslov, der ifølge bemærkningerne netop i højere grad skal fokusere på kvaliteten og indholdet i tilbuddene. BUPL ønsker derfor i stedet afsnittet om private pasningsordninger placeret i serviceloven. Samtidig ønsker BUPL som en konsekvens heraf ordet ”mv.” i lovens titel fjernet.

Det lovforslag, der er sendt i høring indeholder hverken de økonomiske eller de administrative konsekvenser for det offentlige. BUPL finder det uheldigt, at disse oplysninger ikke fremgår af forslaget, da disse konsekvenser kan have stor betydning for BUPL's medlemmer. BUPL går ud fra, at disse afsnit eftersendes, og forbeholder sig øvrige kommentarer til loven i den forbindelse.

1.1 BUPL's bemærkninger til de generelle bestemmelser, der vedrører både dag-, fritids- og klubtilbud

Den generelle formålsbestemmelse (§ 1)

Bestemmelsen angiver fire sideordnede formål. BUPL mener som tidligere anført, at fokus i en dagtilbudslov bør være rettet på børnene og deres ret til en institution af høj pædagogisk kvalitet. BUPL finder derfor, at formålsbestemmelsen i loven bør fokusere på kvaliteten og det pædagogiske indhold i institutionerne. BUPL finder det generelt uheldigt, at der indblandes andre hensyn – herunder arbejdsmarkedshensyn - i lovens formålsbestemmelse. BUPL erkender dog, at området hidtil har tilgodeset andre hensyn end hensynet til kvalitet og pædagogisk indhold i institutionerne, og at det ligeledes vil være tilfældet fremover. BUPL mener dog, at der bør differentieres mellem de enkelte formål, således at det fremgår klart, at hovedformålet med loven er det pædagogiske indhold.

Et af de fire formål i bestemmelsen er sikringen af sammenhæng mellem de forskellige tilbud. BUPL finder det vigtigt for børn, at der skabes sammenhæng og kontinuitet i deres hverdag og i forbindelse med institutionskift og overgange til nye faser, som f.eks. overgang fra daginstitution til skole. BUPL skal dog påpege, at det er vigtigt, at man ikke gør indholdet i den enkelte institution til en forudsætning for en anden, men derimod fastholder betydningen af det selvstændige indhold i de forskellige institutioner.

På baggrund af disse kommentarer foreslår BUPL, at den foreslåede formålsbestemmelse i § 1, ændres, så den får følgende ordlyd:

”§ 1. Formålet med denne lov er at fremme børn og unges trivsel, udvikling og læring gennem dag- fritids- og klubtilbud.

Desuden skal loven medvirke til

- at forebygge negativ social arv ved at de pædagogiske tilbud er en integreret del af både kommunens samlede generelle tilbud til børn og unge og af den forebyggende og støttende indsats over for børn og unge med behov for en særlig indsats, og

- at skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene og gøre overgange mellem tilbuddene sammenhængende og alderssvarende udfordrende for børnene

- at give familien fleksibilitet i løsningerne, samt valgmuligheder i forhold til forskellige typer af tilbud og tilskud, så familien så vidt muligt kan tilrettelægge familie- og arbejdsliv efter behov og ønsker.”

Offentlighed, åbenhed og information

Lovforslaget indeholder en række bestemmelser, der pålægger henholdsvis kommunalbestyrelsen og institutionerne at fastsætte og offentliggøre en række oplysninger. Formålet er at sikre brugerne informationer. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er det desuden angivet, at Regeringen vil arbejde for, at brugertilfredshedsundersøgelser på sigt også skal indgå som en del af de informationer, der skal gøres tilgængelige for familierne. Hovedformålet med flere informationer til brugerne er at skabe kvalitet i dagtilbuddene

BUPL mener ikke, at mere information til brugerne i sig selv skaber mere kvalitet i institutionerne. Med et kvalitetssyn, der primært bygger på brugerinformation, er det enkelte individs interesser sat i centrum. De pædagogiske tilbud til børn tjener imidlertid ikke kun det enkelte individs interesser, men i lige så høj grad fællesskabets. BUPL mener derfor ikke, at det er i hverken forældrenes eller samfundets interesse at definere en simpel kvalitetsforståelse som summen af forældrenes ønsker. Børns udvikling, dannelse, læring og socialisering bør være i centrum, i kvalitetsforståelsen, og kvalitetsforståelsen bør skabes og vedligeholdes i en løbende dialog mellem pædagogprofessionen, forældrene og kommunalbestyrelsen.

BUPL finder det derfor vigtigt, at området ikke bevæger sig i en retning, hvor de enkelte institutioner primært skal vurderes i en smiley-ordning på baggrund af objektive, målbare kriterier og brugertilfredshedsundersøgelser, der på ingen måde giver dækning for den pædagogiske virkeligheds mangfoldighed og kompleksitet ude i institutionerne.

BUPL mener imidlertid, at det kan være fornuftigt at sikre brugerne en række oplysninger, der beskriver og begrundet forholdene i kommunen, som f.eks. ansøgningsfrister, takster, pædagogiske læreplaner og ikke mindst normeringer – herunder andelen af uddannede pædagoger, idet netop disse parametre er helt afgørende forudsætninger for kvaliteten. Yderligere krav om offentliggørelse indebærer imidlertid risiko for en øget administrativ byrde i institutionerne. Hvis institutionerne skal varetage disse opgaver, vil det derfor være en forudsætning, at der følger ressourcer med til de områder, der skal varetage opgaverne, således at institutionerne ikke blot pålægges yderligere administrative forpligtelser på bekostning af pædagogernes tid med børnene.

Special- ctr. almenområdet (§ 4)

Forslaget til dagtilbudslov angiver i lovforslaget § 4, stk. 3, at særlige daginstitutionstilbud til børn med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne ikke reguleres af dagtilbudsloven, men fortsat vil være reguleret i lov om social service.

BUPL skal hertil anføre, at der i kommunernes praktiske virkelighed er en meget tæt sammenhæng mellem dagtilbud for børn med disse særlige vanskeligheder og kommunernes almene dagtilbud, som er indeholdt i dagtilbudsloven. Børn med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne integreres i vidt omfang i samme institution som børn uden særlige vanskeligheder, enten i fuld integration eller udskilt i en særlig gruppe med eget tilknyttet personale. Denne udvikling har været i gang igennem flere år og er yderligere blevet forstærket af kommunalreformens ændring af ansvaret for det sociale område og kommunernes mulighed for at påtage sig en række institutioner og opgaver frivilligt.

Udover en række praktiske fordele ved at have børn tæt på et lokalmiljø og til at indgå i sammenhænge, hvor der kan være rationelle fordele i arbejdstidsplanlægning og udnyttelse af specialviden hos personale, bygger ændringen også på tanker om at være i stand til at rumme forskellighed i stedet for at udgrænse børn og unge, der afviger fra gennemsnittet i særlige institutioner, hvor der lægges vægt på det anderledes, snarere end det fælles børneliv i et dagtilbud. At lade et område, der i høj grad i praksis er integreret, regulere i to forskellige lovgivninger, vil kunne hindre, at børn med særlige behov gives det optimale sammenhængende tilbud.

Som det fremgår af forslaget til dagtilbudslov, forudsættes det, at kommunalbestyrelsen fastsætter og offentliggør en sammenhængende børnepolitik, der også indeholder udmøntning af indsatsen overfor børn med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

En sammenhængende børnepolitik må imidlertid også skulle forholde sig til en række forhold, der nu vil være reguleret i to forskellige lovgivninger og med to forskellige fagministerier til at udarbejde vejledning, cirkulærer og politikker for netop de børn, der hører under deres kompetence. Det må være mest hensigtsmæssigt, at børn der i vid udstrækning befinder sig i samme tilbud, og hvis udvikling varetages af pædagoger i en fælles personalegruppe og under samme pædagogiske ledelse, også bliver håndteret efter et regelsæt.

Uanset fordelene ved i lovgivningen at foretage den ønskede opsplitting, må BUPL konstatere, at udviklingen er gået i modsat retning og at regeringens intention bag kommunalreformen understøtter denne udvikling på området, hvorfor det forekommer mest rigtigt at tage konsekvensen af den virkelighed, der er fremkommet og samle bestemmelserne om tilbud til *børn* med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i samme lovgivning.

BUPL foreslår derfor, at bestemmelserne om særlige dagtilbud og særlige klubtilbud i lov om social service §§ 32, og 36 overføres til dagtilbudsloven, således at alle dagtilbud til børn er samlet i én lov.

Lovforslagets § 4, stk. 2, indeholder en bestemmelse om kommunalbestyrelsens pligt til at sikre støtte børn i dagtilbud støtte, så de kan trives og udvikle sig. Bestemmelserne i lov om social service §§ 46, 52 om bevilling af støtte til børn opretholdes.

Det fremstår uklart for BUPL, om hjemmelen til at yde støtte til barnet i et dagtilbud herefter alene fremgår af dagtilbudsloven, eller om kommunalbestyrelsens bevilling af støtte til dagtilbud kan genfindes i serviceloven. Når interessen henledes herpå, er det for at sikre, at der fortsat sker en samtænkning af støtte overfor barnets samlede liv og dagtilbuddet ikke vurderes isoleret. Det samme barn kan have et skoletilbud, hvor der også er behov for støtte. Det vil efter BUPL's opfattelse være mest hensigtsmæssigt, at vurderingen af støttebehov ses under et og kan blive varetaget af samme person eller personkreds.

Under alle omstændigheder finder BUPL det derfor altafgørende, at der sikres det tilstrækkelige helhedssyn i forhold til børn og unge med særlige behov, hvad enten støtten henhører under den ene eller anden lov eller ressortområde.

1.2 BUPL's bemærkninger i forhold til bestemmelserne om dagtilbud

Formålsbestemmelsen for dagtilbud (§ 7)

BUPL foreslår ordlyden: ”af kompetencer” i § 3 fjernet, således at det bliver ”børns udvikling og læring”, bestemmelsen generelt handler om. Ordet ”forandring” virker upassende og foreslås erstattet af et andet, som fx udforskning.

BUPL foreslår i øvrigt ordene ”og et middel” fjernet i bemærkningerne i forhold til legen, således at teksten får følgende ordlyd: ”Legen anses som fundamental i udvikling af børns sprog, kreativitet og sociale færdigheder.” Ændringen lægger sig indholdsmæssigt set i logisk forlængelse af de øvrige bemærkninger i afsnittet.

I stk. 5, 1. pkt. ønsker BUPL, at det ikke alene er angivet, at dagtilbuddene sammen med forældrene skal sikre en god overgang til skole, men at dette også gælder i forhold til overgangen til de pædagogiske fritidstilbud, der gives til børn i skolealderen (SFO og fritidshjem). Dette er lige så vigtigt i relation til at skabe sammenhæng i overgangene. Desuden vil denne ændring falde i tråd med det 2. punktum i samme stk., der angiver såvel skole som fritidsliv, i forhold til, hvad dagtilbuddene skal sikre i samarbejde med skolen.

BUPL finder desuden, at bemærkningerne til § 7, stk. 4 om, at der skal tales dansk i alle dagtilbud, er betænkelige i forhold til FN's Børnekonvention, der omtaler alle børns ret til at benytte deres modersmål. BUPL foreslår derfor, at man i stedet anfører i bemærkningerne, at dansk er hovedsproget i dagtilbuddene.

Ansvarsfordelingen mellem kommunen, lederen og forældrebestyrelsen

Lovforslaget indeholder et ”nyt snit” i relation til ansvarsfordelingen mellem kommunalbestyrelsen, lederen og forældrebestyrelsen. Dette betyder overordnet set, at kommunalbestyrelsens og lederens ansvar er blevet styrket og trukket skarpere op, mens forældrebestyrelsens ansvar for godkendelse og evaluering af den pædagogiske læreplan er erstattet af en bestemmelse der sikrer at bestyrelsen bliver inddraget i vigtige faser af den pædagogiske læreplans tilblivelse og evaluering.

Da loven om pædagogiske læreplaner oprindeligt blev vedtaget, fandt BUPL det positivt og afgørende at der i de enkelte dagtilbud skulle være en tæt dialog om læreplanen med forældre og forældrebestyrelse. BUPL udtrykte imidlertid skepsis og modstand mod at man tillagde brugerne formel godkendelses og evalueringskompetence. BUPL anser den nye fordeling og præcisering af ansvaret i forhold til lederne som en anerkendelse af, at det er det pædagogiske arbejde, der er kernen i daginstitutionerne, og at det dermed også vurderes som afgørende, at det er den pædagogiske ledelse, der har det endelige ansvar for udarbejdelse og godkendelse af institutionens pædagogiske læreplan. BUPL noterer med tilfredshed, at man fastholder forældrebestyrelsen som aktiv part i formuleringen af *hver enkel* daginstitutionens læreplan (udarbejdelsen, evalueringen og opfølgningen). En tæt dialog mellem forældre, bestyrelse og den pædagogiske faglighed om den pædagogiske læreplan vil fortsat være et helt afgørende fundament for samarbejdet i institutionen.

BUPL finder, at den i lovforslaget beskrevne lederrolle vil forudsætte, at lederen har kvalifikationer i forhold til pædagogisk arbejde og teoridannelse, der gør vedkommende i stand til at varetage denne rolle overfor personale og samarbejdspartnere. BUPL vil derfor foreslå, at der fastsættes et uddannelseskrav, der fastsætter at en leder, ansat efter lovens ikrafttrædelsestidspunkt, som minimum skal have en uddannelse efter lov om uddannelse af pædagoger.

Det må ligeledes være en konsekvens af lovens bestemmelser om lederens ansvar, at ethvert dagtilbud har en leder, der indgår i det daglige pædagogiske og administrative arbejde. Dette kan få konkret betydning for de kommuner, der har ønske om en meget vidtgående centralisering af ledelseskompetencen hos ledere, der ikke har nogen daglig kontakt til de tilbud, de har en ledelsesmæssig kompetence over.

I relation til bestemmelsen om, at Kommunalbestyrelsen skal godkende den pædagogiske læreplan (§ 10), fremgår det nu af bemærkningerne, at kommunalbestyrelsen nu også skal vurdere om de beskrevne metoder og aktiviteter vil kunne føre til opfyldelse af læringsmålene. BUPL mener, at en sådan vurdering forudsætter en pædagogisk viden og kompetence, som en kommunalbestyrelse ikke forudsættes at besidde. Opmærksomheden henledes endvidere på at der fortsat i loven er tale om *den enkelte* daginstitutionens læreplan. Det foreslås derfor, at kommunalbestyrelsen alene skal godkende, om den pædagogiske læreplan og evalueringen af denne ligger inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

For så vidt angår ændringerne af forældrebestyrelsens kompetence ved ansættelse af leder og personale (§ 15) er det angivet i bemærkningerne, at formålet med ændringen er at give forældrebestyrelsen indflydelse ved ansættelse af lederen. Der findes ingen begrundelse i bemærkningerne for, at indstillingsretten ved ansættelse af det øvrige personale er fjernet. BUPL finder, at det er hensigtsmæssigt i relation til sikring af samarbejdet mellem lederen og forældrebestyrelsen, at forældrene inddrages i processen i forbindelse med ansættelse af personale på samme måde, som det er tilfældet ved udarbejdelse af de pædagogiske læreplaner. BUPL ønsker derfor forældrebestyrelsens indstillingsret ved ansættelse af øvrigt personale genindsat, således at bestyrelsen ved alle ansættelser har indstillingsret, og desuden har ret til at deltage ved ansættelsen af lederen.

Reglerne om oprettelse af forældrebestyrelser (§14)

Det fremgår af lovforslagets § 14, stk. 1, at der skal kunne oprettes en forældrebestyrelse i det enkelte dagtilbud. Da det enkelte dagtilbud i henhold til § 6 skal have en leder, der har ansvaret for videreformidling af forskellige spørgsmål og samarbejde med forældrebestyrelsen, finder BUPL det svært at forstå indholdet af bemærkningerne til lovforslagets enkelte paragraffer, hvor det om § 14 er angivet, at der kan etableres forældrebestyrelser på tværs af dagtilbud eller i distrikter. Det forudsættes i bemærkningen, at der er tale om én samlet enhed i økonomisk og ledelsesmæssig forstand.

Der findes i dag institutioner, der har bygninger placeret med en vis afstand, men stadig er under samme ledelse og med en samlet økonomi. En sådan enhed vil imidlertid ikke være opdelt i distrikter eller indgå på tværs af dagtilbud.

Det bliver uklart for BUPL, om bemærkningen udgør en udvidelse af den hjemmel, der umiddelbart er angivet i lovforslagets § 14, eller om der tale om en upræcis beskrivelse af et samlet dagtilbud, der er placeret på flere matrikler, men underlagt fælles leder.

Hvis der er tale om en udvidelse af muligheden for at etablere forældrebestyrelser, uden at disse er knyttet til ét specifikt og afgrænset dagtilbud under samme leder, finder BUPL, at bemærkningerne mangler en uddybet beskrivelse af, hvordan dette kan etableres og hvordan det skal ses i sammenhæng med de øvrige præcise angivelser af pligten hos den enkelte leder overfor forældrebestyrelsen. Det virker f.eks. helt urealistisk at forestille sig hvordan en fælles forældrebestyrelse, skal kunne magte – som loven foreskriver - at være tæt involveret i flere forskellige selvstændige dagtilbuds arbejde med pædagogisk læreplan

BUPL skal derfor kraftigt anbefale, at man bibeholder den opnåede kobling mellem én daglig pædagogisk leder og forældrebestyrelse, da der som nævnt ellers vil opstå tvivl om den enkelte leders ansvar og kompetence, såfremt flere ledere skal formidle og samarbejde med en samlet forældrebestyrelse for flere dagtilbud om børnemiljøvurdering, læreplaner m.v.

BUPL ønsker endvidere, at der i § 14, stk. 1, 1. pkt. indsættes følgende sætning mellem ”dog” og ”§24 a i lov om folkeskolen”: ”de tilfælde, hvor forældrene har fraskrevet sig retten i medfør af § 24a i lov om folkeskolen.” Hermed præciseres det, at det er en forudsætning for samdrift efter folkeskolelovens § 24a, at forældrene aktivt fraskriver sig retten til en selvstændig forældrebestyrelse.

Indholdet i de pædagogiske læreplaner

I relation til de pædagogiske læreplaner er det præciseret, at der skal opstilles mål, metoder og aktiviteter i forhold til de seks temaer i læreplanerne. Ved brugen af ordet aktiviteter lægges der op til noget meget konkret. Pædagogisk set er det hverken hensigtsmæssigt eller muligt, på forhånd fast at beskrive bestemte konkrete aktiviteter, hvis man samtidig har en intention om, at børn og forældre løbende skal inddrages. Relevansen og adækvansen af en given indsats skal løbende kunne vurderes og afgøres i relation til de pædagogiske mål, man arbejder hen i mod, og de behov og interesser, der konkret præsenterer sig hos børn og forældre. BUPL ønsker derfor ordet ”aktiviteter” i § 8 stk. 3 og 4 fjernet og eventuelt erstattet af ordet ”processer”.

I forbindelse med angivelsen af de seks temaer i de pædagogiske læreplaner (§8, stk. 2) har man i det første tema ændret formuleringen fra ”barnets alsidig personlige udvikling” til ”barnets alsidige udvikling”. BUPL foreslår, at man i § 8, stk. 2 stedet skriver ”personlig alsidig udvikling”. Hermed bevares ordet personlig fra tidligere formulering, som netop fokuserer på det personlige perspektiv i barnets alsidige udvikling.

Mulighed for at kombinere tilskud til privat pasning med en dagtilbudsplads

Reglerne herom er i loven placeret under afsnittet om private pasningsordninger, men BUPL har valgt at placere sine kommentarer under kommentarerne til dagtilbudsområdet, da muligheden i lige så høj grad knytter sig hertil.

Lovforslaget indeholder en mulighed for, at familier, der har behov for at få passet deres barn uden for institutionernes åbningstider, kan få tilskud til privat pasning af barnet samtidig med at barnet har en plads i et dagtilbud efter loven. Det indebærer, at børnene, hvis forældre benytter sig af dette tilbud, i hverdagen skal omstille sig ikke blot fra forældre til institution, men også til den private pasningsordning.

BUPL finder, at dette er en uhensigtsmæssig løsning af familiernes behov for pasning af børnene, der falder dårlig i tråd med lovens tankegang om at skabe sammenhæng i børnenes hverdag.

Gennem de senere år er åbningstiderne i institutionerne blevet kortere, og der er indført flere lukkedage. Dette er med til at øge behovet for at få børnene passet uden for åbningstiderne. BUPL mener, at man i stedet bør vende denne udvikling og øge åbningstiderne og minimere antallet af lukkedage, så forældrenes behov for pasning kan imødekommes i daginstitutionerne. Denne løsning vil være i overensstemmelse med lovens tankegang om at sikre sammenhæng i børns hverdag.

Sprogvurdering

I forbindelse med den nye bestemmelse om sprogvurdering (§ 11) skal BUPL bemærke, at man finder det vigtigt, at arbejdet med sprogvurderingerne indgår i naturlig sammenhæng med den øvrige pædagogiske indsats, for at sikre, at der ikke bliver tale om standardiserede tests, men at man derimod sikrer den bedste pædagogiske indsats i forhold til det enkelte barn i det sociale og sproglige fællesskab. BUPL finder det derfor uhensigtsmæssigt, at det er kommunalbestyrelsen alene, der har ansvaret for at fastsætte mål og rammer for sprogvurderingerne.

BUPL foreslår derfor en præcisering – eller en ekstra bestemmelse – om, at arbejdet med sprogvurdering og de efterfølgende indsatser skal integreres i institutionens øvrige pædagogik og praksis i tæt dialog med ledere og pædagoger.

BUPL finder det i øvrigt uklart, hvad der konkret menes med læringsdifferentiering, hvor det i bemærkningerne er anført, at arbejdet med opfølgning på sprogvurderingerne er ”tænkt som en ændret pædagogisk indsats...”, hvor sprogvurdering kan ”bidrage til en højere grad af læringsdifferentieret pædagogik”.

Evalueringsinstituttet

Det fremgår af § 18, stk. 3, at evalueringsfunktionen kan indhente de oplysninger fra kommuner og dagtilbud, der skønnes af betydning for evalueringerne. Der kan heri ligge en risiko for, at dagtilbud bliver overbelastet af specifikke, yderligere dokumentationskrav fra evalueringsinstituttet. BUPL ønsker derfor bestemmelsen præciseret således, at de oplysninger, der kan indhentes, alene er oplysninger, som i forvejen indgår i daginstitutionens pædagogiske dokumentation (jævnfør denne lov).

1.3 BUPL's bemærkninger i forhold til bestemmelserne om fritidshjem

BUPL anser det, at der indføres et selvstændigt afsnit om fritidshjemmene, for at være en anerkendelse af det fritidspædagogiske områdes selvstændige betydning. Dette finder BUPL positivt, og ser det som en naturlig forlængelse heraf, at man indfører det samme værdigrundlag og de samme krav til f.eks.

børnemiljøet og den pædagogiske indsats i skolefritidsordningerne, som i stigende omfang erstatter fritidshjemmene. Det samme gælder forældrebetalingregler, hvor reglerne for fritidshjem bør videreføres på SFO-området. Alt dette vil være i overensstemmelse med den helhedstænkning, der lægges op til med lovforslaget, idet logikken i en sådan må være højst mulig grad af parallelitet.

BUPL finder generelt, at børnenes behov må være i centrum, uanset hvordan fritidstilbudene organiseres. Et helhedssyn på børn må indebære at bærende pædagogiske formålsbestemmelser for aldersgruppen må gøres gældende uanset om tilbudene organiseres efter dagtilbudsloven, eller folkeskoleloven.

Konkret foreslår BUPL i forhold til formålsbestemmelsen for fritidshjem (§ 45), at ordet ”aktiveret” i stk. 2 ændret til ”motiveret” for herved at fremhæve barnets egen aktive deltagelse.

BUPL foreslår endvidere, at der i stk. 3 tilføjes ordet ”emotionelle” i rækken af udtryksformer.

1.4 BUPL's bemærkninger i forhold til bestemmelserne om klubber

BUPL finder, at lovens forpligtigelser i forhold til klubberne lægger op til, at kommunerne har en forpligtelse til at give en kvalificeret støtte og beskyttelse af større børn og unge. Dette finder BUPL som udgangspunkt positivt, men anser det generelt for problematisk, at kommunerne kan omgå disse forpligtigelser ved at oprette klubtilbud i henhold til andre lovgivninger.

Hvis dagtilbudsloven skal have gennemslagskraft, må det derfor kræve en samtidig revision af bestemmelserne om klubdrift i folkeskoleloven, ungdomsskoleloven og folkeoplysningsloven. En revision der peger på, at de krav til fritids- og ungdomsklubberne, der findes i dagtilbudsloven bør være opfyldt for alle klubtyper.

Såvel i den specifikke formålsbestemmelse for dagtilbud (§7) som i den specifikke formålsbestemmelse for fritidshjem (§45) er det fastslået, at børn i disse tilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, udvikling og læring. BUPL finder, at børn og unge i klubtilbuddene ligeledes bør sikres et miljø, der fremmer deres trivsel, udvikling og læring.

BUPL foreslår derfor, at der i formålsbestemmelsen for klubtilbud (§ 65) indsættes et nyt stk. 1, med følgende formulering: ”Klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børne- og ungdomsmiljø, som fremmer deres trivsel, udvikling og læring.”

BUPL finder desuden, at der i § 65 er en vis diskrepans mellem formuleringen i lovens § 3 stk.2, hvorefter kommunerne *skal* fastsætte retningslinier og § 65 stk. 2, hvor tilbudene efter kommunens beslutning *skal kunne* rette sit arbejde. BUPL foreslår derfor, at § 65, stk. 2 formuleres således: ”Tilbuddene indgår i kommunens generelle fritidstilbud til større børn og unge og kan efter kommunens beslutning også rette sit arbejde mod større børn og unge med behov for støtte uden for tilbudet”

2. BUPL's ønsker til konkrete fornyelser ud over, hvad der fremgår af lovforslaget

Indførelse af retningslinier for personalets anvendelse af fysisk magt

BUPL foreslår, at der i loven indsættes en ny § 5 stk. 3, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om kommunens tilsyn. Med forslaget ønsker BUPL, at ministeren skal bruge bemyndigelsen til at fastsætte regler om tilsyn i forhold til personalets magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsen. Herunder ønsker BUPL, at kommunerne med opgaveflytningen mellem amter og kommuner, skal have retningslinier for "indgreb i selvbestemmelsen" - også på dagtilbudsområdet.

Nedsættelse af et rådgivende organ

BUPL foreslår, at der oprettes et "Dagtilbudsråd", som er rådgivende for ministeren i alle spørgsmål om dagtilbud, og som kan indstille til ministeren om iværksættelse af udviklingsarbejder og forskningsprojekter vedrørende dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud.

Med udskillelsen af dagtilbud mv. af lov om social service finder BUPL det relevant, at parterne på dagtilbudsområdet inddrages mere direkte i udviklingen af dagtilbudsområdet.

Med venlig hilsen

Henning Pedersen
Forbundsformand